

22. May. 1834

SENDER

Martinus Rørbye

RECIPIENT

Frederikke Rørbye, f. Stockfleth

FACTS

Document type:

Letter

General comment:

Brev nr. 2 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Sender's location:

Hamburg

Recipient's location:

København

Mentioned people:

Emilie Collett, f. Rørbye

Caroline Dreyer

Frederike Friis

Jacob Hoskjær

Hendrich Emil Krenchel

Carl Ernst Massmann

Ida Athalia Rørbye

John Rørbye

Ludvig Rørbye

Christian Frederik Schiøtt

Carl Otto Frederik von der

Schulenburg

Ludvig Georg Vilhelm Thune

Peter Wulff

Archive:

Det kgl. Bibliotek, Acc. 1996/44

TRANSCRIPTION

Hamborg den 22de Maj 1834.

Min kjære Moder.

Hvad maae du vel tænke om mig, at I alle maaske nu først hører fra mig; thi at mit første Brev til Rose, som jeg skrev strax efter min Ankomst til Lübeck er faldet i fremmede Hænder, maae jeg desværre frygte, som en Følge af min Ubetænksomheed, ikke at adressere Brevet til Kammerraaden.¹ Det var blodt min Iver, der var Skyld heri, og det faldt mig ikke ind, at der i Byen vare fleere af samme Navn. Muligen kunde denne Feil endnu ved at forhøre Postbudet afhjælpes, og jeg skal da bestræbe mig for i Fremtiden ikke at overse saadant. Da jeg tør haabe dette kjære Moder, vil jeg blodt førend jeg gaaer viidere i mine Reisehændelser, takke dig, og Alle de kjære Sødskende, for deres Deeltagelse ved min Afreise; gid I altid vil bevare denne Godhed for mig, og jeg behøver ikke at siige dig, hvor inderliig jeg føler og paaskjønner det. Omendskjøndt jeg vel ikke kan siige, der er gaaet mig noget imod, føler jeg dog heelt vel at det er ikke mere i Hiemmet, [hvor] man finder hvad man behøver, jeg faaer Alt hvad jeg vil, naar jeg blodt betaler, og ikke gjør nogen Fordring paa Hjertelighed, som jeg næsten maae troe, disse Mennesker ikke kjender. I Lübeck gik det nogenlunde an, Enken i de 5 Taarne var meget brav og hendes Familie ligesaa (især den ene Datter som ligner Rikke Friis)² jeg talte meget med dem, og tængt[?] undertiden ikke til Hotellet; vi spiste ved Table d'hote og Konen anrettede selv. Her i Hamborg er det anderleedes, jeg har næsten Ingen Fruentimmer seet i Huuset, og har blodt med et Dusin Dreng at gjøre, der kaldes Kelner, Knecht og jeg veed ikke hvad meere Alle disse Djævla heder. Men for at gjøre dig bedre bekjent med Alt vil jeg begynde, hvor jeg i Roses Brev slap, det var nemlig i Lübeck. Efter at have skrevet til hende, besaae vi Kirkerne, og hvad der findes, og om Eftermiddagen vare vi paa Voldene, der nu næsten ere Haver, og spadseerede [overalt omkring] og da jeg havde forladt de Andre, aflagde jeg et Besøg hos en Her Grotjan, som jeg havde gjort Bekjendtskab med paa Dampbaaden, og som havde indbuden mig til sin Familie; det fortrød mig heller ikke, da jeg hos ham fik den heele Lybske Huusindretning at see; og tilmed Indbydelse til hans Huus naar jeg engang •2• vente tilbage, og jeg troer næsten jeg kunne fristes til at benytte mig deraf, saa høfliige vare de gode Folk; jeg saa tydeligt, at det var velmeent, og at Mandens Indbydelse blev sanctioneret af Konen og Svigerinden, der ellers ikke vare smukke. – Det er en heel besynderliig Uforskammethed, man undertiden nødes til at paatage sig naaer man er blandt Fremmede, du kan tænke kjære Moder jeg har i disse faae Dage

drevet det saa vidt, at jeg uden viidere anholder Folk paa Gaden, naaer jeg ønsker nogen Oplysning, og da jeg mærker det gaaer godt, agter jeg at blive ved dermed. Da jeg for Exempel saaledes i Lübec var kommen bort fra mit Selskab, var en agtværdig Hanseat saa høflig at ledsage mig over en Tiime, og var for alt dette, meget fornøiet – jeg roste hans Bye umaadeligt. Det heele Liv i L. er ellers ret snurrigt; Folk sidde udenfor Huusene næsten den heele Dag, drikke Kaffe, The etc: som Enhver see derpaa, og den saakaldte Diele er hvad vi ville kalde Dagligstue, hos Kjøbmanden Boutique, hos Haandværkeren Værksted etc. mig behagede Alt dette særdeles; jeg gik [overstreget: en For] den anden Formiddag paa Torvet, og hvor der ellers var noget at see, og indlod mig i Passiar med hvem jeg synes kunne være brav for mig, jeg fik ogsaa et og andet at viide, der var ret snurrigt. Havde jeg ikke haft anden Bestemmelse, kunne jeg have ønsket at blive længere i Lübeck, saa ret behagede det mig der; jeg gjorde et Par smaae Tegninger, og ønskede at kunne have gjort hundrede, saa meget var der at tegne. Grev Schiulenburg,³ der havde været vores troe Kompagnon fra Dampbaaden reise fra L. til Meklenburg for at arrangere sine Afaire, som han sagde, han bragte en Advokat med fra Kiel, og haabede Godt af denne Reise; Personen var ellers i det Heele meget manerliig, og jeg forsonede mig næsten lidt med ham. Vi tog da ogsaa igaard hertil ad den yderst slette Vei, der imidlertid blev os betydelig forkortet ved en meget talende Hamborger, der underveis fra et Varehuus kom til at kjøre med os, han anpriiste Hamburg, som den første Stad i Verden og Byens Borgere, hvorved han var Kapitain var naturligvis de første. – Vil du hilse John⁴ meget fra Doctor Thune,⁵ som endnu logerer med ●3● os her i der grosen wilden Mann, han har næsten bestandig været sammen med os og er meget nyttig, da han før har været her. Vi traf her igaar en Kammerraad Massma,⁶ der gjør en Tuur til Frankfurt og Schweitz, og idag har jeg ogsaa truffen Jacob Hoskjær⁷ Ludvigs⁸ gl: Ven; vi skal i Morgen spiise hos ham og derpaa kjøre til Blanceneese og Flattebec tillige med Leutnant Krencel.⁹ Idag besøgte jeg Wulff¹⁰ ombord, og blev nødt til at blive [overstreget: der] [hos dem] til Middag, det var ved den Leilighed at Turen kom istand til i Morgen. Man kunne vist tilbringe mange Dage ret behageligt her; men jeg tør ikke ret saa tidliig begynde med at gjøre saa store Pauser, og tænker derfor snart paa at komme videre; det bliver formodentlig paa Fredag. – Hvad Byen her angaaer, da kan man ikke nægte, at Alt har et langt raskere Sving end hos os; den er paa sine Steder meget smuk, og der gives paa de store Spadsee[regader?] høist elegante Pavillioner og Cafféer; man burde skamme sig hos os, [hvor] der ikke er et eneste Sted, der kan

sammenlignes med disse; men som desværre blodt ere opfyldte af Kræmmere og klossede Damer, som paa ingen Maade kan sammenlignes med Kjøbenhavnerinderne. Overalt seer man her Boutiquer, tildeels meget galante i alle Slags, og der tales om Intet uden Handel; det giver i mine Tanker en slet Tone, jeg kunde aldriig have Lyst til at boe her, omendskjøndt man kunne tegne Stakke af pudseerliige Jøder og Kræmmere, der paa fleere Steder sidde opstillede paa Gaden med All deres Kram, og i et væk skrigende faldbyde deres slette Varer. Alt er her efter min Mening liigesaa dyrt, som hos os, endogsaa Klæder hvorom alle fortalte saa meget; Varerne ere af samme Boniteet; men hvad her frapeerer, er den store Mængde af Alt. Men jeg maae slutte kjære Moder Klokken slog just Tolv og Vægteren skraller paa Gaden, jeg bliver imorgen tidlig vognet ved det Klokkespil, der er i Kirken St Nicolai lige over for mit Vindue, jeg ønskede allerede i Morges at dette snart maatte høre op, og jeg kan ikke begribe at dette kunne roses saa meget, det forekommer mig saa meget melancolsk og kjedeligt. – I faae nu ingen Brev førend jeg kommer til Amsterdam eller Haag men jeg haaber ikke at du derfor glemmer

Din altid hengivne søn Martinus. •2•

Hils Rose mange mange Gange fra mig, og vær endeliig ret kjærliig imod hende kjære Moder, eller rettere sagt vær som du pleier, og siig de Andre ogsaa: at jeg lever ret vel; men savner umaadelig deres Selskab, jeg tør ikke haabe saa snart at vænne mig til dette Savn, der vist endnu bliver slemmere. •1•

Da jeg haaber at det første Brev til Rose er kommen tilveie, vil jeg betegne dette med No 2, for saaledes bedre af Eders Svar at see, om Noget skulde blive borte, da jeg nemliig lader Numrene saaledes blive deelt imellem dig eller de Andre, og Rose. Hils alle hos S's, Athalia,¹¹ Emilie,¹² Caroline,¹³ Elise[?] og Conseter[?].

Jeg boer paa Hopfen Markt

¹ Christian Frederik Schiøtt.

² Antagelig Frederike Friis.

³ Carl Otto Frederik von der Schulenburg.

⁴ John Rørbye, Rørbyes bror.

⁵ Ludvig Georg Vilhelm Thune.

⁶ Carl Ernst Massmann.

⁷ Jacob Hoskjær.

⁸ Ludvig Rørbye.

⁹ Hendrich Emil Krenchel.

¹⁰ Peter Wulff.

¹¹ Ida Athalia Rørbye.

¹² Emilie Collett, f. Rørbye.

¹³ Caroline Dreyer.

[illegible]

Mein G. v. M.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

P. 1.

Frøen Dørbjerg!

Amaliegade No. 136

Copenhagen.

1893